

वनजमीन-चंद्रपूर.

इको पार्कच्या विविध बांधकामासाठी पोंभुर्णा,
जि.चंद्रपूर येथील ०.९९ हेक्टर राखीव
वनजमीन वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८०
अंतर्गत वळती करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन आदेश क्रमांक: एफएलडी-३६१७/प्र.क्र.३२३/फ-१०

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२

दिनांक : ०७.०९.२०१७

वाचा :-

- १) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/एनसी/१/आय.डी-२११३/१६-१७, दि.१४/०२/२०१७.
- २) पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रिय कार्यालय, नागपूर यांचे पत्र क्र.एफ.नं.एफसी-१/ एमएच-६८/ २०१७-एनजीपी/१४९२, दि.१६/०३/२०१७
- ३) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/एनसी/१/आयडी-१२४८०/४२१/१७-१८, दि.२०/०५/२०१७
- ४) पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रिय कार्यालय, नागपूर यांचे पत्र क्र.एफ.नं.एफसी-१/ एमएच-६८/२०१७-एनजीपी/२०२०, दि.०४/०७/२०१७

आदेश :-

ज्याअर्थी, महाराष्ट्र शासनाने दि.१०.०५.२००० रोजीच्या पत्रान्वये प्रदान केलेल्या प्राधिकारानुसार अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी उप वनसंरक्षक, मध्य चांदा वन विभाग, चंद्रपूर यांच्याकडून प्राप्त झालेला इको-पार्कच्या विविध बांधकामासाठी ०.९९ हेक्टर राखीव वनजमीन वळती करण्याचा प्रस्ताव केंद्र शासनास उपरोक्त अ.क्र.१ येथील पत्रानुसार सादर केला होता;

आणि ज्याअर्थी, भारत सरकारने या प्रस्तावावर सखोल विचार करून, ०.९९ हे. राखीव वनजमीन वळती करणेबाबत सादर केलेल्या प्रस्तावास काही अटींसह सदर अटींची पूर्तता प्रकल्प यंत्रणा करेल याच्या अधीन राहून वरील अ.क्र.२ येथील पत्रान्वये तत्वतः मंजूरी दिलेली आहे;

आणि ज्याअर्थी, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी त्यांच्या वरील अ.क्र. ३ येथील पत्रान्वये अटी पूर्तता अहवाल पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रिय कार्यालय, नागपूर यांना सादर केला होता;

आणि ज्याअर्थी, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रिय कार्यालय, नागपूर यांनी इको-पार्कच्या विविध बांधकामाकरीता ०.९९ हेक्टर राखीव वनजमीन वळतेकरणाबाबतच्या प्रस्तावास त्यांच्या अ.क्र.४ येथील पत्रान्वये अंतिम मान्यता दिली आहे.

म्हणून आता महाराष्ट्र शासन याद्वारे असे निर्देश देत आहे की, प्रकल्प प्राधिकरण म्हणजेच उप वनसंरक्षक, मध्य चांदा वन विभाग, चंद्रपूर यांना, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्या पत्रासह जोडलेल्या प्रकल्प प्रस्तावात अधिक तपशीलात नमूद केलेली आणि खाली दिलेल्या अनुसूचीमध्ये नमूद केलेली ज्यामध्ये, राखीव वनजमीन समाविष्ट आहे, अशी एकूण ०.९९ हेक्टर वनजमीन वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत इको-पार्कच्या विविध बांधकामाकरीता वळती करण्यात यावी. सदर वळतीकरण भारत सरकारच्या दि.१६.०३.२०१७ रोजीच्या तत्वतः व दि.०४.०७.२०१७ रोजीच्या अंतिम मान्यतेच्या पत्रांतील अटी व शर्तीच्या पूर्ततेच्या अधीन राहून तसेच खालील अटींच्या पूर्ततेनंतर करण्यात यावे.

१. प्रकल्प यंत्रणा वर नमूद केलेल्या भारत सरकारच्या तत्वतः मान्यता व अंतिम मान्यतेच्या पत्रातील विहित केलेल्या सर्व अटींचे अनुपालन करेल. प्रकल्प यंत्रणा सर्व अटींचे तंतोतंत अनुपालन करेल याची मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), चंद्रपूर हे खात्री करतील. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), चंद्रपूर याबाबतचा अहवाल वेळोवेळी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना सादर करतील.
२. वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० व त्याअंतर्गत केलेले नियम आणि मार्गदर्शक सूचना व या आदेशातील अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न करणे हे वन (संवर्धन), १९८० चा भंग ठरेल आणि त्याप्रमाणे याबाबत वैधानिक कारवाई करण्यात येईल.
३. उपरोक्त अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न केल्यास (non-compliance) संबंधित उपवनसंरक्षक/ विभागीय वन अधिकारी, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत दि.२५/१०/१९९२ रोजी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनातील कलम १.९ नुसार अहवाल राज्य शासनामार्फत अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (केंद्रीय), पश्चिम-

मध्य क्षेत्र, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रिय कार्यालय, नागपूर यांना सादर करतील.

अनुसूची

अ. क्र.	गावाचे नाव	जिल्हा	Comptt. No.	कामाचे स्वरूप / उद्देश	वनक्षेत्र (हेक्टर)	वैधानिक दर्जा
१.	पोंभुर्णा	चंद्रपूर	95 A	Ornamental flower plant, play area and wildlife statues	०.२२	राखीव वन
२.				Interpretation Center and Recreation activities	०.१८	
३.				Landscaping	०.३२८	
४.				Approach Road / Paver Block	०.११४	
५.				Open Tribal Cultural Center	०.१४८	
	एकूण वन क्षेत्र (हे.)				०.९९	

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०९०७१६०८२९८६१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(चंद्रशेखर तरंगे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :

१. सचिव, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली
२. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (केंद्रीय), पश्चिम-मध्य क्षेत्र, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नागपूर
३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
४. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
५. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
६. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कॅम्पा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
७. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संधारण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
८. मुख्य वनसंरक्षक (वन संवर्धन), नागपूर

९. विभागीय आयुक्त, नागपूर विभाग, नागपूर.
१०. जिल्हाधिकारी, चंद्रपूर
११. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, चंद्रपूर
१२. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), चंद्रपूर
१३. उप वनसंरक्षक, मध्य चांदा विभाग, चंद्रपूर
१४. निवडनस्ती (फ-१०)

२. जिल्हाधिकारी, चंद्रपूर, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, चंद्रपूर व उप वनसंरक्षक, मध्य चांदा वन विभाग, चंद्रपूर यांना निर्देशित करण्यात येते की, वरील आदेशाची प्रत स्थानिक संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना पाठविण्यात यावी. तसेच त्यांनी वरील आदेश त्यांच्या कार्यालयातील सूचना फलकावर तसेच वरील कार्यालय प्रमुखांच्या सूचना फलकावर सर्वसामान्य जनतेच्या माहितीसाठी प्रदर्शिले जातील याची खात्री करावी.

३. उप वनसंरक्षक, मध्य चांदा वन विभाग, चंद्रपूर यांना निर्देशित करण्यात येते की, वन मंजूऱ्यांचे सर्व आदेश, सर्व्हे क्रमांक, गट क्रमांक त्यांचे प्रत्येकाचे क्षेत्र आणि वैधानिक दर्जा इ. सह आणि केंद्र शासनाने मान्यतेच्या आदेशात घातलेल्या अटी व संरक्षित बाबी यांच्यासह एक स्थानिक भाषेतील व एक इंग्रजी भाषेतील प्रसिध्द अशा दोन दैनिक वृत्तपत्रात प्रसारित करावेत आणि त्याची प्रत मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), चंद्रपूर यांना देण्यात यावी.

४. स्थानिक स्वराज्य संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना निर्देशित करण्यात येते की, आदेशांची प्रत मिळाल्यापासून ३० दिवसापर्यंत सदर आदेश सूचना फलकावर प्रदर्शित करावेत.

Forest Land-Chandrapur.

Proposal for diversion of 0.99 ha. Reserved Forest land for Construction of Ornamental and flowering plants, landscaping, play area, Wildlife status, interpretation centre, Recreation activities, Approach Road / Paver block and open Tribal Culture Centre for Eco-park at Pombhurna, Dist.Chandrapur .

**Government of Maharashtra
Revenue and Forest Department
Government Order No. FLD-3617/C.R.323/F-10
Mantralaya, Mumbai 400 032.
Date: 07.09.2017**

Read:-

- 1) Letter from Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, No. Desk-17/NC/I/I.D.2113/16-17, dated 14/02/2017.
- 2) Letter from Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Nagpur F.No.FC-I/MH-68/2017-NGP/1492, dated 16/03/2017.
- 3) Letter from Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, No. Desk-17/NC/I/I.D.12480/421/17-18, dated 20/05/2017
- 4) Letter from Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Nagpur F.No.FC-I/MH-68/2017-NGP/2020, dated 04/07/2017.

Order:-

Whereas, In exercise of Powers delegated by Government of Maharashtra vide letter dated 10.05.2000 the Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, vide his letter referred at sr. no. 1 above has submitted a proposal to Regional Office, MoEF&CC, GoI, Nagpur, which has been received from the Deputy Conservator of Forests, Central Chanda Forest Division, Chandrapur for diversion of 0.99 ha. of Reserved Forest land at Pombhurna, Dist-Chandrapur for Construction of Ornamental and flowering plants, landscaping, play area, Wildlife status, interpretation centre, Recreation activities, Approach Road / Paver block and open Tribal Culture Centre for Eco-park at Pombhurna, Dist.Chandrapur;

AND whereas, Government of India after due consideration, vide its letter referred at sr. no. 2 above granted 'in-principle' approval with certain conditions to above proposal submitted by Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer for diversion of 0.99 ha. of Reserved Forest land;

AND whereas, the Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, vide its letter referred at sr. no.3 above, has submitted compliance of those conditions to the Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Nagpur;

AND whereas, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Nagpur accorded final approval for diversion of 0.99 ha. Reserved Forest land at Pombhurna, Dist-Chandrapur for Construction of

Ornamental and flowering plants, landscaping, play area, Wildlife status, interpretation centre, Recreation activities, Approach Road / Paver block and open Tribal Culture Centre for Eco-park at Pombhurna, Dist.Chandrapur with conditions mentioned in letter referred at sr. no.4 above;

NOW, therefore, Government of Maharashtra hereby directs that the forest land area of 0.99 ha. consisting of Reserved Forest land more specifically described in the proposal submitted, vide letter mentioned at sr. no.-1 here in above from Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur and as per details given in the Schedule given below, be diverted to the User Agency, i.e. the Deputy Conservator of Forests, Central Chanda Forest Division, Chandrapur for diversion of 0.99 ha. Reserved Forest land at Pombhurna, Dist.Chandrapur for Construction of Ornamental and flowering plants, landscaping, play area, Wildlife status, interpretation centre, Recreation activities, Approach Road / Paver block and open Tribal Culture Centre for Eco-park at Pombhurna, Dist.Chandrapur. The diversion shall be effected subject to the terms and conditions mentioned in the in-principle approval letter dated 16.03.2017 and final approval letter dated 04.07.2017 of Government of India. This approval for diversion of forest land is also subject to compliance of following conditions by the User Agency-

1. The User Agency shall comply with all the conditions stipulated in the in-principle and final approval letters of Government of India, referred above. The Chief Conservator of Forests (Territorial), Chandrapur shall ensure the strict compliance of the conditions by the User Agency. Chief Conservator of Forests (Territorial), Chandrapur will furnish the report in this regard to Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur from time to time.
2. Non-compliance of any of the conditions mentioned in this order and Rules and Guidelines made / issued under Forest (Conservation) Act, 1980, shall amount to violation of Forest (Conservation) Act, 1980 and action would be taken accordingly.
3. In case of non-compliance of any of the above conditions, the concerned Divisional Forest Officer / Chief Conservator of Forests shall report through the State Govt. to Additional Principal Chief Conservator of Forests (Central), Government of India, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Regional Office (WCZ), Nagpur as per procedure laid down in the clause 1.9 of guidelines on dtd. 25.10.1992 under the Forest (Conservation) Act, 1980.

SCHEDULE

Sr. No.	Village	District	Comptt. No.	Item of Work Purpose	Forest Land (in ha.)	Legal Status
1.	Pombhurna	Chandrapur	95 A	Ornamental flower plant, play area and wildlife statues	0.22	Reserved Forest
2.				Interpretation Center and Recreation activities	0.18	
3.				Landscaping	0.328	
4.				Approach Road / Paver Block	0.114	
5.				Open Tribal Cultural Center	0.148	
	Total Forest Area				0.99 ha.	

This Government Order of Maharashtra Government is available on its website www.maharashtra.gov.in. Reference no. for this is 201709071608298619. This order has been signed digitally.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

(Chandrashekhar Tarange)

Under Secretary to the
Government of Maharashtra

Copy:

1. Secretary, Ministry of Environment & Forests, Government of India, New Delhi.
  2. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Central), Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Regional Office (WCZ), Nagpur.
  3. Principal Chief Conservator of Forests (HoFF), Maharashtra State, Nagpur.
  4. Principal Chief Conservator of Forests (Wildlife), Maharashtra State, Nagpur.
  5. Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur.
  6. Additional Principal Chief Conservator of Forests (CAMP), Maharashtra State, Nagpur.
  7. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Conservation), Maharashtra State, Nagpur.
  8. Divisional Commissioner, Nagpur Division, Nagpur.
  9. Collector, Chandrapur.
  10. Chief Conservator of Forests (Forest Conservation), Nagpur.
  11. Chief Conservator of Forests (Territorial), Chandrapur.
  12. Chief Executive Officer, Z.P. Chandrapur, Chandrapur.
  13. Deputy Conservator of Forests, Central Chanda Forest Division, Chandrapur
  14. Select File, Desk F-10.
2. Collector, Chandrapur, Chief Executive Officer, Zilla Parishad, Chandrapur and Deputy Conservator of Forests, Central Chanda Forest Division are hereby directed to forward the copy of this order to concerned Heads of Local Bodies, Panchayats, Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government and they shall also ensure the display of this order on their notice board as well as on the notice board of local self-government bodies for the information of general public.
3. Deputy Conservator of Forests, Central Chanda Forest Division, Chandrapur is hereby directed that they should publish the entire order of forest clearances granted in verbatim along with the details of Survey No., Gut No., area and legal status of each Survey, Gut No.etc. and along with the conditions and safe guards

imposed by the Central Government while granting forest clearances, in two widely circulated daily newspapers, one in vernacular language and other in English language and submit the copies of newspapers to Chief Conservator of Forests (Territorial), Chandrapur.

4. Heads of Local Bodies, Panchayats and Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government are hereby directed to display the same on their notice board for 30 days from the date of receipt for the information of general public.